ESIR – Infodata MiddleWare 2.0

Registrovani naziv: Infod_MidleWare_Esir

Verzija:

2.0.0

Operativni sistem:

Windows 7 / 8 / 10 / 11

Baza podataka:

Microsoft Access

Izdavač:

InfoData d.o.o. Subotica

Projekt menadžer:

Zoltan Petraš

Programiranje verzije 1.0.0:

Janoš Augustinovič

Reprogramiranje i redizajn verzije 2.0.0:

Robert Lakatoš

Grafički dizajn korica i logotipa:

Ester Lakatoš Nađ

Copyright © 2021 InfoData d.o.o. Subotica

www.infosu.co.rs

Sadržaj

6
6
6
6
8
8
8
8
8
9
9
9
9
9
9
9
9
.0
.0
.0
.0
.1
.1
.1
.1
.2
.2
.2
.3

3.2.10. Račun plaćen avansno (Od avansa)	
3.2.11. Ukupan iznos računa	
3.2.12. Naplata (Fiskalizuj)	
3.2.13. Ponovna štampa poslednjeg računa (Štampaj ponovo)	
3.2.14. Kraj rada fiskalizacije	
4. Računi (Pregled računa)	
5. Šifarnik (Artikli)	
5.1. Poslovi sa artiklima	
5.2. Evidentiranje novog – izmena postojećeg artikla	
6. Izveštaj	
6.1. Tip izveštaja	
6.2. Izgled izveštaja	
6.3. Broj strana u izveštaju	
6.4. Sadržaj izveštaja	
6.5. Štampanje izveštaja	
6.6. Zatvaranje izveštaja	
7. Podešavanja (Podešavanje)	
7.1. L-PFR – Lokalni procesor fiskalnih računa	
7.2. V-PFR – Virtualni procesor fiskalnih računa	
7.3. Adrese ulaznog i izlaznog foldera (Ulazni put i Izlazni put)	
7.4. XML format odgovora (Xml format)	
7.5. Sačuvati (Zapamti)	
8. Arhiviranje baze podataka (Održavanje)	
9. Format računa u zahtevu za fiskalizaciju	
9.1. Model zahteva za fiskalizaciju računa	
9.2. Primer "JSON" stringa:	
9.3. Format odgovora	
9.4. XML oblik odgovora	
9.5. JSON oblik odgovora	
10. Štampanje	
10.1. Štampači	
11. Princip rada preko razmene datoteka	

12. Skraćeni postupci izrade raznih tipova računa	38
12.1. Promet prodaja	38
12.2. Promet refundacija	38
12.3. Preračun prodaja	39
12.4. Predračun refundacija/storno	39
12.5. Kopija računa	39
12.6. Avans prodaja	39
12.7. Avans refundacija	40
12.8. Zatvaranje avansnog računa	40
13. Saveti	41
14. Kontakt	42

1. O aplikaciji

Aplikacija ESIR je izrađena za izdavanje računa sa novim sistemom fiskalizacije i sposobna je da se poveže i sa starim programima. Program na nivou razmene datoteka predstavlja most između programa kase i Lokalnog Procesora Fiskalnih Računa (L-PFR). Prihvata podatke od programa za izdavanje računa, obradi ih i preoblikuje tako da odgovaraju novom modelu fiskalizacije. Preko tačno propisanih kanala komunikacija prenosi te podatke do L-PFR-a, koji vrši fiskalizaciju i prihvata odgovor od L-PFR. Može da direktno odštampa fiskalni račun ili podatke dobijene od L-PFR postavlja u tačno određenu mapu (folder) za dalju obradu programu koji je podneo originalni zahtev za fiskalizaciju. Format tih podataka je JSON ili XML i potpisan je. Primere tih datoteka imate u poglavlju **9. Format računa u zahtevu za fiskalizaciju** od strane 29, pri kraju ovog dokumenta.

1.1. Računarski zahtevi

Aplikacija se mora instalirati na računar koji ima instaliran operativni sistem **Windows**. Sam program nema neke posebne zahteve (radi čak i na starom Pentium 3 računaru) ali morate uzeti u obzir i zahteve programa za izdavanje računa i Lokalnog procesora fiskalnih računa.

1.2. Instalacija

Program se instalira samostalnim instalacionim programom (Setup.exe) ili portabilna arhivirana verzija (zip) se razpakuje i ukopira na određenu lokaciju. Bitno je da tamo, gde se instalira ili ukopira, korisnik ima administratorska prava za upravljanje fajl sistemom (tj. čitanje, pisanje i brisanje mapa i datoteka). Ni jedna od tih instalacionih mogućnosti ne zahteva kompleksnu proceduru instalacije; kod samostalnog instalacionog programa samo moraju se pratiti instrukcije.

Ako nemate instaliran **Microsoft Office** paket, potrebno je da instalirate **Access Database Engine** za rad sa bazom podataka. Ovaj paket može se besplatno preuzeti sa Microsoft stranice ili sa naše internet stranice, ali isto tako ga dobijate sa programom, u naznačenom folderu.

Za lakše pokretanje programa može se kreirati prečica na radnom stolu (desktop).

Za redovan rad programa potrebne su i dve mape (folderi) za ulaznu i izlaznu komunikaciju. Mogu se kreirati bilo gde na hard disku računara ali morate imati administratorska prava nad njima. Ime ovih foldera morate zadati programu i to u delu Podešavanja. Nova verzija softvera će vam sama kreirati ove mape.

1.3. Korekcije, promene i nove funkcije u verziji 2.0

Nova verzija programa pored već poznatih funckija nudi vam sledeće:

- Novi, moderniji izgled celog programa, sa izraženim kontrastom.
- Istovremeno može da radi samo jedna instanca programa na jednoj mašini u cilju bezbednog rada.
- Izmena glavnog meni sistema (raspored dugmadi, promena naziva itd.) radi poboljšanja funkcionalnosti i korisničkog iskustva.
- Izmena panela kod izdavanja računa (kao što su mesto i naziv raznih funkcija, dugmadi itd.) radi olakšavanja rada.

- Posle upisa imena kasira (korisnika) program ga pamti, sve dok se ne isključi. Naravno, tokom rada ime može da se promeni, ali nije potrebno da se ponovo upisuje u slučaju da je zatvoren prozor za izdavanje računa.
- Dodavanje posebnih poreskih oznaka, kod manualne izrade računa, sada je moguće dodati i duplim klikom na određenu oznaku. Za dodavanje ili uklanjanje više oznaka koristi se metoda ranije verzije pritiskom na dugme sa plusom (+) ili minusom (-).
- Kod izbora postojećeg računa program iskopira i popuni SVE relevantne podatke za refundaciju (storniranje) ili za izradu kopije računa. Kopiranje i popuna podataka se obavlja jednostavnim klikom na dugme "Izbor računa", i nakon toga u prikazanom prozoru, dvostrukim klikom na izabrani račun ili na dugme "Preuzmi". Ako nije reč o kopiji računa tip transakcije automatski se menja na refundaciju/storno.
- Promenjen format za unos potrebnog datuma i vremena za refundaciju (tzv. PFR vreme), ovako je upis potrebnih podataka postao mnogo jednostvniji i lakši za korisnike.
- Upoređivanje ukupnog iznosa i sume raznovrsnih plaćanja tokom fiskalizacije je sada unapređen.
- Kod gotovinskog plaćanja, ako se upiše veći iznos primljenog novca od iznosa za plaćanje, prikazuje se tačan iznos za povraćaj, ali samo ako je njegova vrednost veća od nule.
- Kada se, kod vrste plaćanja, ukloni kvačica sa polja za označavanje vrste plaćanja, briše se i prethodno upisan iznos.
- U prozoru evidencije artikala, da bi izvršili promenu podataka, dovoljno je da se klikne dva puta na izabrani artikal.
- Kod unosa i promene artikala, oznaka poreske stope od sada se može dodeliti i duplim klikom.
- Veća kontrola nad izvozom (eksport) i uvozom (import) artikala u eksternu datoteku.
- U prozoru "Pregled računa" dovoljno je da se dva puta klikne na račun i on će biti prikazan.
- U slučaju da je došlo do komunikacijske greške sa serverom, i slučajno se nalazi u bazi račun bez broja, taj račun se sada može veoma jedostavno brisati iz baze bez ugrožavanja integriteta.
- Moguće je arhiviranje cele baze podataka u datoteku na bilo kom mediju.
- Korigovani su izveštaji kod avansa i drugih raznovrsnih plaćanja.
- Povećana kontrola podataka kod podešavanja.
- Automatsko kreiranje ulaznog (Input) i izlaznog (Output) foldera u Podešavanjima.
- Pri pokretanju se prikazuje tzv. splash screen. Ovim se vreme učitavanje i inicijalizacije programa za korisnike čini kraćim (nema čekanja bez događaja).
- Mogućnost startovanja sa minimiziranim prozorom i bez splash screen-a.
- Razne korekcije teksta.
- Ostale manje korekcije i ispravke.

2. Struktura programa i glavni meni

🛑 ESIR (InfoData Kasa Middleware)				- 🗆 X							
Izrada računa Pregled računa	ada računa Pregled računa Artikli										
Dešavanje: Uspešno ste se konektovali sa L-PFR-om - 12/09/2024											
12:28:43	Oznake	Stopa %	Tarifa	Naziv							
	F	11	1	TaxOnNet							
	N	0	2	TaxOnNet							
	P	0,5	3	AmountPerQuantity							
	E	6	4	TaxOnNet							
	Т	2	5	TaxOnTotal							
	A	10	6	TaxOnNet							
	В	0	6	TaxOnNet							
	ж	19	6	TaxOnNet							
	С	0	7	TaxOnNet							
Podešavanje Održavanje	Uputstvo	0	programu	ı İzlaz							

Glavni prozor programa deli se na tri dela: gornji i donji red komandi između kojih je srednji deo gde se nalaze dva informaciona prozora. U verziji 2.0 došlo je do sledeđe promene: gornji red komandi fokusira na aktivnosti poslovanja, dok u donjem redu su podešavanja, održavanje i informacije.

2.1. Izdavanje fiskalnog računa (Izrada računa)

Dugme "Izrada računa" (u starijoj verziji "Manualni račun") otvara prozor za izdavanje računa. Primarno program obrađuje i filtrira podatke iz drugih programa ali postoji i mogućnost izdavanja fiskalnog računa, bez nekih posebnih programa. Način korišćenja opisan u poglavlju **3. Izrada fiskalnog računa sa** programom.

2.2. Izveštaj o računima (Pregled računa)

Dugme "Pregled računa" (u starijoj verziji "Računi") omogućava pregled svih izdatih računa za određeni vremenski period. U novoj verziji, ako je došlo do vrlo retkih slučaja komunkacione greške sa serverom, moguće je i brisati račune bez broja (ali samo one). Detaljnije u poglavlju. **4. Računi (Pregled računa)**.

2.3. Šifarnik artikala (Artikli)

U šifarnik možete uneti i modifikovati sve artikle za brz i efikasan izbor tokom izdavanja računa. Detaljnije u poglavlju **5. Šifarnik (Artikli)**.

2.4. lzveštaj u formi za štamanje (lzveštaj)

Pomoću ovog dugmeta može se prikazati i odštampati promet kase za jedan dan ili za određeni period, bez uključivanja kopije računa i vežbe. Detaljnije u poglavlju **6. Izveštaj**.

2.5. Forma odgovora (Odgovor u XML)

Ako je kvačica postavljena, program odgovor vraća u XML formatu, dok ako nije, odgovor se vraća u JSON formatu. Ovo se može bilo kada promeniti.

2.6. Prozor za prikaz raznih događaja (Dešavanje)

U informacionom okviru uz leve ivice prikazuju se informacije o svim događajima u toku aktivne sesije programa (stanje, greške, upozorenja itd.) i to sa vremenom kada su desili. Ako se desi da se ne izvrši fiskalizacija potrebno je proveriti šta piše u ovom okviru. Lista se prazni prilikom svakog ponovnog pokretanja programa, tako da prikazuje samo poruke iz trenutne sesije. Ako iz nekih razloga korisnik ima potrebu da pregleda sve ranije poruke, u folderu programa postoji jedna tekstualna datoteka pod imenom **ErrorLog.txt**. Tu se nalaze sve poruke programa.

2.7. Aktuelne poreske stope (Aktuelni porezi)

U ovom prozoru su prikazane, od strane L-PFR-a dostavljene, aktuelne poreske stope, tako da korisnik uma uvid u to, koje **labele** (oznake) se mogu koristiti. *Ako koristi neku labelu koja nije u ovoj listi zahtev će sigurno biti odbijen*.

Ako ovaj prozor ostane prazan prilikom pokretanja programa, to znači da povezivanje sa L-PFR-om nije bilo uspešno. Od verzije 2.0 dobićete i obaveštenje o grešci. Nemojte ni pokušati fiskalizaciju, već proverite da li radi L-PFR, proverite podešavanja i probajte ponovo da pokrenete i LPFR i ESIR!

2.8. Podešavanje programa (Podešavanje)

Dugme "Podešavanje" je namenjeno za pregled i podešavanje parametara programa, iako već kod prvog startovanja program automatski otvara i zahteva upisivanje određenih parametara za rad. Elementi prozora za podešavanja se posebno objašnjavaju u poglavlju **7. Podešavanja (Podešavanje)** od strane 25.

2.9. Bezbedno čuvanje podataka (Održavanje)

Funkcija "Održavanje" je potpuno nova u verziji 2.0, čime možete sačuvati sve vaše podatke na sigurnom mestu. O procesu možete čitati više u poglavlju **8. Arhiviranje baze podataka (Održavanje)**.

2.10. Pomoć za korišćenje (Uputstvo)

Dugme "Uoutstvo" (ranije "Pomoć") otvara prozor gde je opisan način korišćenja programa. U desnom donjem uglu tog prozora se nalazi dugme "Štampaj" čijim pritiskom moguće je i odštampati uputstvo.

2.11. Informacije o programu (O programu)

Dugme "O programu" otvara prozor sa informacijama o softveru i o proizvođaču, kao i do registracije programa ali samo ako program nije još registrovan ili ako do isteka registracije ima manje od 15 dana.

2.12. Izlaz iz programa (Izlaz)

Prekida se rad programa i fiskalizacija s njim nije moguća.

3. Izrada fiskalnog računa sa programom

Kao što smo ranije napomenuli, program podržava izradu i fiskalizaciju računa.

Izdavanje računa se radi klikom na dugme "Izrada računa" iz glavnog menija.

3.1. Izgled prozora

🌕 Račun						- 🗆 ×
Broj računa: Identifikacija	11 Ime radnika:		Broj kase:	?	Tip računa Promet Predračun	 Kopija Obuka
Kupac Id:	10: PIB Kupca		~		O Avans	
Opc. polje ku	pca: 20: Broj SNPDV		~	Izbor ročupo	Tip transakcije	plate avansa
Lista artikala	na: pripremljenih za fiskalizaciju	PER weme:	•		Retunda	cija/Storno
Barkod	Naziv	Jed. cena Količ.	Porez Ukupno	Barkod:		Poreske oznake
Artikli	7	Izbriši artika	Dodai artikal	Naziv artikla: Jedinična cena Količina: 1	a: Jedinica Poreske oz	mere: nake: + -
- Naplata	Gotovina +	Kartica			0,00	RSD
•	Virman + ■ Vaučer +	Instant		F	iskalizuj	Odustani
+	Drugi bezgotovinski		Od av	vansa		Preštampanje

Ovaj prozor se otvara za izdavanje računa. Kao što se vidi, ona je jedna forma preko koje se, potpuno ručno, može formirati račun. Tačnost podataka je odgovornost korisnika. Osim imena korisnika (radnika kasira) ovaj modul ne pamti nikakve podatke, tako da detalji svakog računa svaki put se upisuju.

3.2. Delovi i funkcije prozora

3.2.1. Broj računa i korisnički podaci (Broj računa, Ime radnika i Broj kase)

Broj računa određuje program na osnovu podataka o ranijim računima, znači ovo se ne mora zadati od strane korisnika.

Ime radnika (Ime radnika) je tekstualni identifikator radnika koji formira račun. Od verzije 2.0 ovaj podatak ostaje neobrisan sve do ponovnog startovanja programa, znači ne treba ga ukucati kod svakog ulaska u modul izrade računa.

Broj kase (Broj kase) je redni broj kase. U većini slučajeva kada postoji samo jedna kasa taj broj je 1. Pošto se ovaj prozor može pokrenuti na više računara u više sesija, poželjno je razlikovati broj kase tako da se tada koriste

različiti brojevi. Ovaj podatak ostaje neobrisan nakon slanja računa na fiskalizaciju, sve do zatvaranja prozora, znači ne treba ga kucati kod svakog novog računa.

3.2.2. Identifikacija kupca

• **Kupac Id** – Ukoliko je potrebno identifikovati kupca, to se može odraditi upisom vrednosti i biranjem opisa za "Kupac Id".

PAŽNJA! Kod svakog računa tipa Refundacija (storno) ovo polje je obavezno!

• **Opc. polje kupca** – Opcionalno polje, može se zadati samo kod prometa prodaje, ali ako je zadat obavezan je i "Id kupca". Pobliže objašnjava dokument na koji se odnosi prodaja.

3.2.3. Tip računa

Od strane Poreske Uprave Republike Srbije (PURS) određena su 5 tipa računa od kojih se može odabrati istovremeno samo jedan:

- Promet
- Kopija
- Predračun

Obuka

Avans

Kada se kreira račun avans prodaje, tj. "Avans" i plaćanje je virmansko i to na neki raniji datum, pored tipa prodaje Avans treba upisati datum kada je izvršeno plaćanje. Ako se plaćanje vrši na bilo koji drugi način, osim virmanskog nema potrebe za tim datumom.

3.2.4. Tip transakcije

Bilo koji tip računa može da ima dva tipa transakcije:

- Prodaja promet, odnosno redovna prodaja, ili
- **Refundacija/Storno** refundacija, odnosno storniranje.

Mora se odabrati jedan od dva.

3.2.5. Referentni dokument (PFR broja računa, PFR vreme)

Kod određnih tipova računa i tipa transakcije potrebno je zadati reference nekog drugog računa (broj i datum). Ovakvi su svi tipovi refundacija (mora se odrediti koji se račun refundira).

- **PFR broj računa** PFR broj referenciranog računa (u starijoj verziji programa "Ref. Dok. Broj") nalazi se na računu, dva reda iznad QR koda, a nije od strane programa određen broj.
- PFR vreme PFR vreme je datum fiskalizacije referenciranog računa (u starijoj verziji programa "Ref. Dok. DT") tj. Datum i vreme na starom računu. U starijoj verziji programa moralo se voditi račun o formatu datuma i vremena (pratiti format ispod polja), ali od verzije 2.0 program automatski formira ispravan format nakon izbora datuma i vremena, znači posao je postao veoma jednostavan.

U verziji 2.0 je ugrađen mogućnost automatskog prenosa gore navedenih podataka iz starih računa pritiskom na dugme "Izbor računa".

3.2.6. Izbor računa

Od verzije 2.0 dugme prventstveno služi za automatski prenos PFR broja računa, PFR vremena, liste kupljenih artikala, vrsta plaćanja i celokupnog iznos izabranog starog računa, radi refundacije ili izdavanja kopije računa. Međutim može se koristiti i za pregled starijih računa.

Do ovog dela aplikacije, može se doći i iz glavnog menija, u tom slučaju preuzimanje podataka ne funkcioniše, umesto toga mogu se izbrisati računi bez broja, ako ih je upisala starija verzija programa zbog komunikacionih problema sa serverom. Više o tome u poglavlju **4. Računi (Pregled računa)** na strani 15.

3.2.7. Priprema artikala (Lista artikala pripremljenih za fiskalizaciju)

Za sastavljanje liste artikla za fiskalizaciju potrebno je ispuniti polja i dodati artikle u tabelu:

- Bar-kod: bar-kod nije obavezan ali se može zadati ali se mora paziti jer bar kod mora biti broj sa minimalno 8 i maksimalno 16 karaktera. U ovo polje može se učitati podatak i pomoću bar kod skenera i ako taj artikal (roba, usluga) postoji u bazi podataka, sva ostala polja (naziv, j.cena,...) će biti popunjena od strane programa. Potrebno je zadati samo količinu i to samo ako je različita od 1 (program sam upiše količinu 1).
- Naziv artikla: Naziv robe ili usluge
- Jedinična cena: Cena jedinice robe ili usluge (cena za/po 1 jedinicu)
- Jedinica mere: Jedinica mere artikla (komad, litar, kg itd.)
- Količina: Prodata količina.

PAŽNJA! Obratite pažnju da se količina zada u skladu sa jedinicom mere, da se ne bi desilo da prodate 0,25 kom ili slično. Program će dozvoliti, Poreska Uprava isto i biće fiskalizovan, ali prilikom obračuna prodaje, biće problema, jer se prodao deo od jednog komada. Zbog ovog mogućeg problema potrebno je obratiti malo pažnje.

 Poreske oznake: Sa desne strane prikazane su sve aktuelne poreske stope. Može se odabrati bilo koja. Pritiskom na "+" dodaje se poreska stopa u polje poreskih osnaka. Klikom na "-" prazni se polje poreskih oznaka i nakon toga se može zadati druga poreska oznaka (labela). Od verzije 2.0 duplim klikom miša na izabranu poresku stopu direktno se menja poreska oznaka u polju poreskih oznaka.

Posle ispunjenja polja dodajemo robu ili uslugu na račun klikom na dugme "Dodaj artikal", i artikal će se pojaviti u tabeli na levoj strani. Nakon toga možemo popunjavati podatke druge robe ili usluge. Ako želimo izbrisati neki (već uneti) artikal iz tabele, moramo ga izabrati u tabeli i posle toga klikom na dugme "Izbriši artikal" odstranjuje se roba ili usluga sa računa.

Klikom na dugme "Artikli" otvara se dodatni prozor za pretragu artikala u bazi podataka odakle posle lociranja može se artikal direktno preuzeti i dodati na račun. Sa ovom opcijom sledeće poglavlje pod nazivom Artikli se bavi detaljnije.

3.2.8. Artikli

Dugme "Artikli" otvara prozor šifarnika odakle se može preuzeti evidentirani artikal, koristeći pretragu po šifri, barkodu ili nazivu. Evidencija i promena podataka, tj. Održavanje šifarnika isto je moguća. Šifarnik se može

otvoriti i iz glavnog menija, odakle je moguće izvršiti izvoz ili uvoz liste artikala u eksternu datoteku. Više informacija o tome naći ćete u poglavlju **5. Šifarnik (Artikli)** na strani 16.

🍈 Šifarnik artikala	a				-					
Šifarnik artikala										
Pretraga po šifr	i Pretra	ga po barkodu	Pretraga p	o nazivu						
Šifra	Barkod	Naziv		Jedin. mere	Jedin. cena	Poreske oznake				
1	123456789	Test1		kom	110	A				
2	2	Test2		kom	119	ж				
3	987654321	Test3		kom	238	ж				
Preuzmi	Novi a	rtikal Pro	omena	Brisan	je	Odustani				

3.2.9. Naplata – načini i iznosi plaćanja

Svaki račun na osnovu definicija Poreske Uprave RS može da ima do 7 vrsta plaćanja:

• Gotovina

Kartica

Virman

• Ček

• Vaučer

Instant

• Od avansa

• Drugi bezgotovinski

Svaki se račun može platiti na jedan ili više načina. Kada se postavi kvačica kod neke vrste plaćanja, otvara se polje preko kojeg se može zadati i iznos za tu vrstu plaćanja.

I u slučaju predračuna mora se definisati vrsta plaćanja dok iznos uplate može biti 0.

Dugme "+" ispred polja za iznos vrste plaćanja služi da bi se, kada se klikne na njega, ceo iznos računa upisao u to polje. Ovako ako postoji samo jedna vrsta plaćanja nema potrebe za kuckanjem.

Od verzije 2.0 ako vrsta plaćanja sadrži i **gotovinu**, može se upisati veći iznos od iznosa računa i na računu će biti prikazan iznos za vraćanje kao **Povraćaj**.

3.2.10. Račun plaćen avansno (Od avansa)

Ako je račun plaćen <u>kompletno ili delimično</u> avansno, tj. ima fiskalizovan avansni račun i to se želi zatvoriti konačnim računom, mora se upisati "PFR broj računa" (u ranijim verzijama "Ref.Doc. Broj") i "PFR vreme" (u ranijim verzijama "Ref.Doc.DT") od avansnog računa, dok kod dela Naplata staviti kvačicu na "Od avansa" i upisati avansno uplaćen iznos. Od verzije 2.0 program može sam da preuzme sve ove podatke iz baze preko dugmeta "Izbor računa".

3.2.11. Ukupan iznos računa

U ovom polju (plave boje) prikazan je ukupan iznos računa u srpskim dinarima (RSD). Kod naplate zbir svih upisanih iznosa mora da se slaže sa ovim iznosom osim gotovinskog plaćanja gde može biti veća.

3.2.12. Naplata (Fiskalizuj)

Nakon što je račun formiran sa komandnim dugmetom "Fiskalizuj" račun se šalje na overu tj. fiskalizaciju procesoru koji vrši fiskalizaciju računa. Ako neko polje koje je obavezno nije popunjeno, dotično polje pocrveni a zahtev neće biti poslat procesoru. Kada se greške poprave novim klikom na komandno dugme može se račun ponovo poslati na overu, odnosno fiskalizaciju.

Kod ove komande program odštampa i fiskalni račun. Nema mogućnosti postavljanja rezultata overe u neki folder. Nakon što se račun uspešno overi i odštampa, prazni se forma i može se izraditi novi račun.

3.2.13. Ponovna štampa poslednjeg računa (Štampaj ponovo)

Ako zadnji fiskalni račun nije odštampan i u porukama glavnog menija nema nikakve poruke o grešci, pomoću ovog komandnog dugmeta može se ponovo odštampati poslednji račun. Pre nego što se da nalog za ponovnu štampu, prvo treba proveriti zašto nije odštampan prethodni (npr. nestalo papira, ne radi štampač, ...) i otkloniti razlog neštampanja, da se ne bi desilo da se ni ponovljeni ne odštampa.

3.2.14. Kraj rada fiskalizacije

Prekid rada i zatvaranje prozora postiže se klikom na dugme "Odustani" koji se nalazi u desnom donjem ćošku prozora.

4. Računi (Pregled računa)

Klikom na dugme "Pregled računa" u glavnom meniju tabelarno se prikazuje lista evidencije svih izdatih računa preko aplikacije. Lista se može pretraživati (tj. filtrirati) po broju ili po iznosu računa i to za sadati period (Od – Do datumi) Od verzije 2.0 posle promene datuma pretraživanje se odvija automatski. U ranijim verzijama modifikovalo se polje za pretraživanje za isti ili sličan rezultat.

Dugme "Prikaži račun" pokaže žurnal izabranog računa. Od verzije 2.0 isto se postiže dvostrukim klikom miša na izabrani račun.

Kliknući na dugme "Odustani" zatvara se prozor.

Od verzije 2.0 mogu se brisati računi bez broja koji su se mogli pojaviti zbog greške komunikacije sa serverom u ranijim verzijama aplikacije. U slučaju da imate takav račun u bazi, kliknite na njega i pojaviće vam se dugme za njihovo brisanje. Program inače ne ozvoljava brisanje iz baze regularnih tj. ispravnih računa.

												4Z9V79X6-4Z9V79X6-1544 X
											~	======= ФИСКАЛНИ РАЧУН =======
- T	lačuni izdati preko	aplikacij	e								×	100000500
Us	lov pretrage				Dan		Meseo		Godina			100839528 INFODATA DOO SUBOTICA
$\circ$	Po broju 🔾 Po	iznosu		Od:	5	_ /	8		2024			INFODATA DOO SUBOTICA
				Do:	22		8		2024			Svetozara міецса 48 Суботица
Da	tum izdavanja	Broj rač	una				Iznos	račun	а	Тір		Kacup: Tester
19-	08-2024 01:59:08	4Z9V79)	<6-4Z9∖	/79X6-1	1535		797,00			пп		ЕСИР број: 499/1.0.0
19-	08-2024 02:01:30	4Z9V79)	<6-4Z9∖	/79X6-1	1536		797,00			ПР		ПРОМЕТ ПРОДАЈА
19-	08-2024 02:03:26	4Z9V79)	(6-4Z9\	/79X6-1	1537		229,00			пп		АРТИКЛИ
19-	08-2024 02:05:01	4Z9V79)	<6-4Z9∖	/79X6-1	1538		110,00			пп		
19-	08-2024 02:12:35	4Z9V79)	<6-4Z9∖	/79X6-1	1539		1.190,0	00		АП		Test2/kom (Ж) 119 1 119,00
19-	08-2024 02:15:31	4Z9V79)	<6-4Z9∖	/79X6-1	1540		1.190,0	00		АП		 Voveno vseoc: 119.00
19-	08-2024 02:27:26	4Z9V79)	<6-4Z9∖	/79X6-1	1541		1.190,0	00		ПР		Готовина: 120,00
19-	08-2024 02:53:43	4Z9V79)	<6-4Z9∖	/79X6-1	1542		1.190,0	00		ПР		Ознака Име Стопа Порез
21-	08-2024 07:53:49	4Z9V79)	<6-4Z9∖	/79X6-1	1543		348,00			nn		ж VAT 19,00% 19,00
21-	08-2024 07:56:06	4Z9V79)	<6-4Z9∖	/79 X6-1	1544		119,00			пп		 Укупно порез: 19,00
												ПФР време: 21/08/2024 07:56:05 ПФР бр рачун: 4Z9V79X6-4Z9V79X6-1544 Бројач рачуна: 1123/1544ПП ======= КРАЈ ФИСКАЛНОГ РАЧУНА ======
	Prikaži rač	un						Od	lustan	i		Zatvori

5. Šifarnik (Artikli)

Do ovog prozora dolazi se klikom na dugme "Artikli" u glavnom panelu (meniju) aplikacije.

) Šifarnik art	ikala	Šifarni	ik artikal	a	_	
^o retraga po	šifri Pretra	aga po barkodu	Pretraga	po nazivu		
Šifra	Barkod	Naziv		Jedin. mere	Jedin. cena	Poreske oznake
1	123456789	Test1		kom	110	A
2	2	Test2		kom	119	ж
2	007054004			1		NZ
2	987654321	Test3		KOM	238	
3	987654321	lest <i>3</i>		KOM	238	
3	987654321 Novi a	nrtikal Pr	omena	Brisar	238 Nje	M

Ova tabela je namenjena za održavanje šifarnika artikala (roba i usluga).

Po tabeli se može vršiti pretraživanje po šifri (Pretraga po šifri), po bar kodu (Pretraga po bar-kodu) i po imenu (Pretraga po nazivu). Potrebno je samo započeti pisanje u željenom pretraživačkom polju i spisak artikala će se smanjivati dok se ne dođe do željenog.

5.1. Poslovi sa artiklima

Dugme "Novi artikal" (u starijoj verziji "Novo") služi za evidentiranje novog artikla.

Dugme "Promena" (ranije "Promeni") mogu se promeniti podaci izabranog proizvoda (naziv, cena, opis, itd.).

Dugme "Brisanje" (ranije "Briši") briše artikal iz baze podataka.

Klikom na dugme "Uvoz" može se učitati lista proizvoda iz jedne eksterne datoteke. Datoteke moraju imati tačno određenu strukturu podataka. (Ako to nije slučaj neće se učitati.)

U tekstualnoj datoteci svaki artikal mora biti u posebnom redu: jedan artikal – jedan red. Brednosti podataka artikla moraju biti odvojeni nekim separatorom (jedan specijalan karakter), i iako neka vrednost ne postoji, separator se ipak mora navesti. Za separator ne mora da se koristi ; Prilikom učitavanja može se zadati simbol za separaciju vrednosti. Mogu biti: ; @ # \$ % & * / :

Redosled podataka u datoteci je sledeći:

BARKOD; NAZIV; JEDINICA_MERE; CENA; LABELA_PORESKE_STOPE; OPIS

Primeri kompletnog artikla i artikla bez bar koda gde red počinje sa separatorom jer fali bar kod:

```
123456789;Test artikal;Kom;125,55;Ž;Artikal za testiranje programa
```

```
;Test artikla;Kom;125,55;Ž; Artikal za testiranje programa
```

Dugme "Izvoz" omogućava izvoz podataka u folder po vašem izboru u tekstualnu datoteku formiranu prema datumu i vremenu izvoza (**Sifarnik_datum_vreme.txt**). Vrednosti sadržaja biće razdvojeni separatorom koji je naveden (Separator). Format je isti kao kod uvoza.

Dugme sa oznakom "Odustani" prekida rad i zatvara prozor.

5.2. Evidentiranje novog – izmena postojećeg artikla

Nov	i artika	I /promena arti	kla			_	>	<
Bar	kod:							
Naz	iv:							
Jed	mer	e:				Pore ozr	eske nake	
Jed	cen	a: 0,00		RSD				
Pore	eske ake:			< Do > B	odaj riši			
Opis	5:							
		Zapamti			Na	zad		

Klikom na dugme "Novi artikal" ili na dugme "Promena" otvara se ovaj prozor, i to prazan kod unosa novog ili popunjen kod promene postojećeg artikla. Tu se upisuju ili menjaju podaci o novom ili izabranom artiklu. Polja bar-kod (Bar-kod) i opis (Opis) nisu obavezni, ostali jesu.

Lista sa desne strane ispod "Poreske oznake" prikazuje aktuelne poreske stope. Poreske stope se mogu koristiti samo sa ove liste. Način korišćenja: izabrati odgovarajuću poresku stopu i kliknuti na "Dodaj" dugme da bi se stopa pridružila artiklu. Počevši od verzije 2.0 sličan rezultat je moguć dvostrukim klikom miša na željenu poresku stopu. Pritiskom dugmeta "Briši" se prazni polje poreske oznake.

Dugme "Zapamti" zapiše podatke artikla u bazu podataka.

Dugme "Nazad" zatvara prozor bez pamćenja izmena.

6. Izveštaj

Izveštaj je namenjen za usklađivanje blagajne sa prometom fiskalne kase.

🍥 Izveštaj		>
	Izvešta	j
−Tip izvešt O Dan	taja našnji O F	Periodični
Od: 13 Da Do: 13	3 / 9 / an Mesec 3 / 9 /	2024 Godina 2024
Izradi izv	veštaj	Odustani
6.1. Tip izv	eštaja	
🌕 Izveštaj		×
	Izveštaj	j
-Tip izvešta O Dan	aja našnji O P	eriodični
Od: 13 Dar Do: 13	) / 9 / n Mesec) / 9 /	2024 Godina 2024
Izradi izv	veštaj	Odustani

Može se birati današnji (Današnji) i periodični (Periodični). Ako odaberete period otvara se donji deo gde se može upisati datum početka (Od) i završetka (Do) zahtevanog perioda. Pritiskom na dugme "Izradi izveštaj" biće formiran izveštaj koji se prvobitno prikaže na ekranu. Moguće ga je i odštampati.

NAPOMENA: U zavisnosti od broja izdatih računa (u definisanom periodu), formiranje izveštaja može da traje i malo duže.

6.2. Izgled izveštaja

Izveštaj (Report)								_		×
4	- 🛞 🚯	🌐 🔲 🛄 🖳 -	Whole	e Page	•	Find	Next			
			Izveštaj	prometa						
		Od: 17.8	2024	Da: 19.8.2024						
	Illaunan izl	ani nemot								
	Barkod	Naziv artikla		Količina	Vrednast	Pros. cena				
		Test1/kom		6	660	110				
		Test2/kom		4	476	119				
		Uplata Avansa		2	2390	2390				
				Ukunna vred	nost: 3.526	00				
	Stornirani /	Refundirani		Ukupan pore	z 516,00	1				
	Barkod	Naziv artikla		Količina	Vrednost	Pros. cena				
		Test1/kom		4	440	110				
		Test2/kom		3	357	1 19				
		Primljen avans/kom		2	2380	1190				
				Ukupna vred	nost: 3.177,	00				
				Ukupan pore	z 477,00	1				
	Plaćanja p	o vrstama		Stomiranja p	o vrstama					
	Tip uplata	Ukupno		Tip refundacija		Ukupno				
	Gotovina		2107	Gotovina		3177				
	Virman		1419							
	Pazar	0,00 R SD								
			Vrednost	Por	ez					
		Ukupan promet	3.526,00	51	6.00					
		Stomirano	3.177.00	47	7.00					
		_			,,					
		Promet	349,00 R 9	SD 39,	,00 R SD					
	22/08/2024 11	:27:03				1				
									Odustan	i

Nakon što je izveštaj formiran, otvara se prozor za prikaz pre štampanja.

6.3. Broj strana u izveštaju

lzveštaj (Report)								_		×
i4 4 1 of 1 ▶ 14 4	i 🕄 🕲 🕼	I 🔲 ûn 📑 -	Whole	Page ·	•	Find	Next			
			lzveštaj p							
		Od: 17.8.	2024							
	Jkupan izlazni p	promet								
E	Sarkod	Naziv artikla		Količina	Vrednost	Pros. cena				
		Test1/kom		6	660	1 10				
		Test2/kom		4	476	1 19				
		Uplata Avansa		2	2390	2390				
				Ukupna vredi	nost: 3.526/	00				
1	Stornirani / Refu	Indirani		Ukupan pore						
E	Sarkod	Naziv artikla		Količina	Vrednost	Pros. cena				
		Test1/kom		4	440	1 10				
		Test2/kom		3	357	119				
		Primijen avanskom		Z	2380	1190				
				Ukupna vredi	nost: 3.177,	00				
				Ukupan pore	z 477,00	)				
	Plaćanja po vrs	tama		Storniranja p	o vrstama					
	Tip uplata	Ukupno		Tip refundacija		Ukupno				
	Gotovina		2107	Gotovina		3177				
	Pazar 0.00	DCD	1415							
-	Fazai. 0,00	1 K 3D								
			Vrednost	Por	ez					
		Ukupan promet	3.526,00	516	6,00					
		Stomirano	3.177,00	477	,00					
		Promet	349.00 R S	SD 39.	00 R SD					
			0.0,00.00							
2	2/08/2024 11:27:03					1				
								-	duetani	
									austaill	

Tu je prikazano koja strana se momentalno vidi od ukupnog broja strana. Moguće je i listati izveštaj napred i natrag.

6.4. Sadržaj izveštaja

Izveštaj (Report)								_		×
[4 4 1 of 1 ▶ ▶] ∉ (	8 🕼 🖨 🗉	] in 🔍 -	Whole	Page	•	Find	Next			
		04 17 9	izvestaj p	prometa						
_		00. W.S.	2024	DG: 15.5.2024						
UI UI	kupan izlazni prom	et								
Ba	rkod Naziv	/ artikla		Količina	Vrednost	Pros. cena				
	Test1	/kam		6	660	110				
	lest/	a Aulanea		4	476	2390				
	opia			-	2000	2350				
				Ukupna vred	Inost: 3.526,	00				
St	ornirani / Refundir	ani		Ukupan por	ez 516,00					
Ba	rkod Naziv	/ artikla		Količina	Vrednost	Pros. cena				
	Test	/kam		4	94U 3.57	110				
	Prim	jen avans/kom		2	2380	1190				
					9.177	00				
				Ukupna vred	INOST: 3.177					
_				Ukupan por	2 477,0.	,				
P	laćanja po vrstami	a		Stomiranja j	oo vrstama					
Ti	p uplata	Ukupno	2107	Tip refundacija		Ukupno				
Vi	iman		1419	Gatovina		3177				
P	azar: 0,00 R S	D								
-			Vrodnost	Pa						
	Uk	upan promet	3 526 00	54	6.00					
	st	omirano	3 477 00	51	0,00 7.00					
		_	5.111,00	4/	7,00					
	Pro	omet	349,00 R S	D 39	,00 R SD					
_										
22	/08/2024 11:27:03					1				
									Oduatan	
									odustan	

Tu je prikazan sam izveštaj.

6.5. Štampanje izveštaja

Izveštaj (Report)								_		×
< < 1 of 1 ▶ ▶ < ()	) 🚯 🖨 🗐	û 🔍 -	Whole	Page	•	Find	Next			
							_			
			lzveštaj p	orometa						
		Od: 17.8.	2024	Da: 19.8.2024			_			
_										
Uku	ıpan izlazni promet									
Bark	od Nazivart	ikla m		Kolicina	Vrednost	Pros. cena				
	Test2/kor	m		4	476	1 19				
	Uplata Av	vansa		2	2390	2390				
				Ukunna wee	Inost: 3.526	00				
Sto	rnirani / Refundirani	i		Ukupan pon	ez 516,00	)	_			
Bark	od Naziv arti	ikla		Količina	Vrednost	Pros. cena				
	Test1/kor	m		4	440	1 10				
	Test2/kor	m		3	357	1 19				
	Primljen	avans/kom		2	2380	1190				
				Ukupna vred	inost: 3.177,	00				
				Ukupan pon	ez 477,00	)				
Pla	ićanja po vrstama			Stomiranja	oo vrstama					
Tip	uplata	Ukupno		Tip refundacija		Ukupno				
Gal	ovina		2107	Gotovina		3177				
Vim	nan		1419							
Pa	izar: 0,00 R SD									
			Vrednost	Po	rez		_			
	Ukupa	an promet	3.526,00	51	6,00					
	Stom	irano	3.177,00	47	7,00					
	Prom	et —	349.00 R S	D 39	.00 R SD					
			0.00,00.00		,		_			
22/0	8/2024 11:27:03					1				
								00	dustani	

Klikom na označeno dugme izveštaj se štampa.

6.6. Zatvaranje izveštaja

lzveštaj (Report)								_		×
< < 4 1 of 1 ▶ ▶ ↓	🛞 🚱 🖨	.	Whole	Page	•	Find	Next			
		0+ 17.0	izvestaj j	prometa						
		Ud: 17.8.	2024	Do: 19.8.2024						
	Ukupan izlazni p	promet								
	Barkod	Naziv artikla		Količina	Vrednost	Pros. cena				
		Test1/kom Test2/kom		6	660	110				
		Uplata Avansa		2	2390	2390				
				Ukunna vree	Inost: 3.5260	0				
	Stornirani / Refu	Indirani		Ukupan por	ez 516,00					
	Barkod	Naziv artikla		Količina	Vrednost	Pros. cena				
		Test1/kom		4	440	1 10				
		Test2/kam		3	357	1 19				
		Primljen avans/kom		2	2380	1190				
				Ukupna vred	inost: 3.177,0	00				
				Ukupan por	ez 477,00					
	Plaćanja po vrs	tama		Stomiranja	oo vrstama					
	Tip uplata	Ukupno		Tip refundacija		Ukupno				
	Gotovina Virman		1419	Gotovina		3177				
	Pazar: 0,00	RSD								
			Mandaland							
			vrednost	PO	nez					
		okupan promet	3.526,00	51	6,00					
		Stomirano	3.177,00	47	7,00					
		Promet	349,00 R 9	SD 39	,00 R SD					
	22/08/2024 11-27-03					1				
	22/06/2024 11:27:05									
								C	dustani	

Klikom na dugme "Odustani" prozor se zatvara.

7. Podešavanja (Podešavanje)

Prilikom prvog pokretanja ovaj prozor se otvara automatski, kasnije ga možete pozvati bilo kada u toku rada pritiskom na dugme "Podešavanje".

Ako se nešto promeni u podešavanjima, nakon što ga zapamtite, program se automatski restartuje od verzije 2.0.

 odešavanje	×
Podešavanje komunikacija	
L-PFR: http://localhost:7555/api/v3	
V-PFR :	
Sert. :	
PAK :	
Podešavanje mapi (foldera)	
Ulazni put: C:\InfoData Subotica\Esir\InputFolder	
Izlazni put: C:\InfoData Subotica\Esir\OutputFolder	
Xml format: 🕢 Podrazumevana struktura izlazne datoteke je JSON, ali može biti Xml; u oba slučaja ekstenzija datoteke je .TXT	

Podešavanje programa se sastoji iz dva dela:

- 1. "Podešavanje komunikacija" Podešavanje komunikacije sa procesorom fiskalnih računa.
- 2. "Podešavanje mapi (foldera)" Apsolutne adrese foldera iz kojih program uzima zahteve i u koji vraća rezultate fiskalizacije. Ovde možete podesiti i to da li odgovor želite da bude u XML ili JSON formatu.

7.1. L-PFR – Lokalni procesor fiskalnih računa

Podečavanje				
Podesavanje				
Podešavanj	e komunikacija			
L-PFR: http://loca	alhost:7555/api/v3			]
V-PFR :				
Sert. :		_		
PAK :			Konsum V-PER	
Podešavanj	e mapi (foldera)			
Ulazni put: C:\Inf	foData Subotica\Esir\InputFolder			
Izlazni put: C:\Inf	foData Subotica\Esir\OutputFolder			
Xml format: 🖂 Po	drazumevana struktura izlazne datoteke je JSON, ali m	ože biti Xml; u oba slučaja el	kstenzija datoteke je .TXT	
		Zapamti	Odustani	

Ovde treba upisati adresu API-ja lokalnog procesora. Ovu adresu obezbeđuje prizvođač L-PFR -a. U primeru imate našu adresu za L-PFR razvijen od strane INFODATA d.o.o. Subotica, i to u varijanti kada se i L-PFR radi na računaru sa adresom 127.0.0.1

7.2. V-PFR – Virtualni procesor fiskalnih računa

L-PFR :	http://localhost:7555/api/v3	
/-PFR :		
Sert. :		
PAK :		
Daesa	vanje mapi (foldera)	
lazni p	t: C:\InfoData Subotica\Esir\InputFolder	

Ako se štiklira "Koristim V-PFR" otvara se podešavanje virtuelnog procesora.

Ukoliko je preduzeću zakonom dozvoljena upotreba virtuelnog procesora tada se on može namestiti tu.

V-PFR: upisuje se internet adresa virtuelnog procesora.

Sert: upisuje se ime korisnikovog sertifikata, dobijen prilikom dobijalja dozvole za pristup virtuelnom procesoru.

PAK: Uz sertifikat dobija se PAK kod. Taj kod se upisuje u ovaj red.

7.3. Adrese ulaznog i izlaznog foldera (Ulazni put i Izlazni put)

🍥 Podešavanje		×
Pode	šavanje komunikacija	
L-PFF	R: http://localhost:7555/api/v3	
V-PFF	R:	
Sert. :		
PAK :		
Pode	šavanje mapi (foldera)	
Ulazn	i put: C:\InfoData Subotica\Esir\InputFolder	1
Izlazn	i put: C:\InfoData Subotica\Esir\OutputFolder	
Xml fo	rmat: 🗹 Podrazumevana struktura izlazne datoteke je JSON, ali može biti Xmi; u oba slučaja ekstenzija datoteke je .TXT	
	Zapamti Odustani	

Za ispravan rad programa morate kreirati dva foldera, jedan **ulazni** koji se kontinualno osmatra od strane programa i jedan **izlazni** gde se vraćaju podaci uspešno obrađenih računa. (Ovi folderi su potrebni i ako korisnik ne namerava da ih koristi već samo da radi pomoću ručne izrade računa.)

"Ulazni put:" Apsolutna adresa foldera koji nadgleda program. Ako ovaj folder ne postoji automatski se formira (od verzije 2.0). Zahteve za fiskalizacijom program prihvata samo iz navedenog.

"Izlazni put:" Apsolutna adresa foldera u koji program vraća uspešno fiskalizovane račune. Ako ovaj folder ne postoji automatski se formira (od verzije 2.0). Prilikom pokretanja i nakon uspešnog povezivanja sa LPFR-om, program stavlja u ovaj folder datoteku "PoreskeStope.Txt" sa aktuelnim poreskim stopama.

Format podataka je: LABELA;STOPA. Ovako trenutno aktuelne poreske stope postaju dostupne i kasa programima drugih proizvođača.

Primer sadžaja te datoteke:

F ; 11				
N;0				
P;0,5				
E;6				
T;2				
A;9				
B;0				
Ž;19				
C;0				

7.4. XML format odgovora (Xml format)

Podešavanje		>
Pode	ešavanje komunikacija	
L-PF	R: http://localhost:7555/api/v3	
V-PF	R :	
Sert.	: Voristim // DEP	
PAK		
Pode	ešavanje mapi (foldera)	
Ulaz	ni put: C:\InfoData Subotica\Esir\InputFolder	
Izlaz	ni put: C:\InfoData Subotica\Esir\OutputFolder	
Xml	ormat: 🕢 Podrazumevana struktura izlazne datoteke je JSON, ali može bili Xmi; u oba slučaja ekstenzija datoteke je .TXT	]
	Zapamti Odustani	

Program vraća odgovor u JSON formatu. Ukoliko se želi odgovor u XML formatu mora da se označi Xml format.

7.5. Sačuvati (Zapamti)

L-PFR :	http://localhost:7555/api/v3	
V-PFR :		
Sert. :		
PAK :		C Koristim V-PFF
odeš	avanje mapi (foldera)	
odeš Ulazni p	avanje mapi (foldera) ut: C:\InfoData Subotica\Esir\InputFolder	

Nakon što su zadati svi potrebni parametri klikom na ovo dugme, sve se sačuva. Nakon sačuvanih parametara program se automatski ponovo pokreće, počevši od verzije 2.0.

8. Arhiviranje baze podataka (Održavanje)

Klikom na dugme "Održavanje" može se obaviti tzv. bekap (backup) svih podataka programa. Znači ceo sadržaj baze podataka, tj. svi računi, artikli i podešavanja mogu da se sačuvaju na izabrani eksterni medij, radi bezbednosti rada. Postupak može biti naročito koristan pre reinstalacije operativnog sistema i to ako se program nalazi na istom disku i taj se planira formatirati pre reinstalacije. Isto tako, vaši podaci će biti sigurni do dana kada ste izvršili bekap, u slučaju da dođe do neočekivanog otkaza sistema sa gubitkom podataka (npr. kvar hard diska). Bekap se obavlja ručno, i ako to radite svakodnevno, većina vaših podataka biće sačuvana i moći ćete da nastavite rad sa minimalnim gubicima.

9. Format računa u zahtevu za fiskalizaciju

Da bi komunikacija između kase i ESIR programa bila uspešna zahtev za fiskalizaciju računa mora da se podnese u tačno određenom formatu. Format je propisan od strane Poreske uprave RS ali za efikasan rad programu su potrebni još neki prateći podaci. Format propisan od strane PU RS možete pogledati na internet stranici: https://tap.sandbox.suf.purs.gov.rs/Help/view/1672078854/Create-Invoice/en-US

Zahtev mora biti na odgovarajući način formiran tzv. "JSON string" dok kako to kasa sastavlja apsolutno nije bitno.

U "JSON string" -u obavezno je koristi . (tačku) za decimalni separator.

Primer: 127.25 Ne može biti 127,25!

U okviru ovog poglavlja detaljnije se bavimo tim formatom.

9.1. Model zahteva za fiskalizaciju računa

cashier:		string maks. 30 karaktera	– ime kasira / broj	kase pr: F	Radnik/111	
buyerId:		identifikator kupca, korist nije identifikovan ne treba	ti se format: KOD: a slati ili slati "NULI	: broj pri L" vrednos	mer: 10: 10052) st	6 ako kupac
buyerCost	CenterId:	dokument kupovine, oblik primer: 22: 12-21 (ko Ova vrednost nije obavez Ako je ova vrednost zada	k: kod: broj dokum od 22:, 12-21 je bro na tj može se potpo ta obavezno je zac	nenta u for oj računa, uno izosta dati i "buy	mi teksta. predračuna,). viti iz JSON-a. erld" vrednost.	
invoiceTyp	e:	tip računa – OBAVEZAN – 0 - Promet 1 - Predračun 2 - Kopija 3 - Obuka 4 - Avans	Jedna od sledećih	vrednosti:		
transactior	Туре:	tip transakcije – OBAVEZA jedan od sledećih vredno	NN – sti:			
		0 - Prodaja 1 - Refundacija (Storno)				
payment:		Niz (array) sa iznosom pla	ćanja i sa tipom pla	aćanja - O l	bavezan.	
		Primer: [{"amount": 256 {"amount": 26.25, "p	.25, "paymantType aymantType":2}]	e":1},		
		Delovi niza: amount: - iz paymentType: jedan od s 0 – other (drugo) 1 – cash (gotovina) 2 – card (kartica) 3 – check (ček)	nos plaćanja zaokr sledećih vrednosti	ružen na 2 prema vrs	decimale ti plaćanja:	

		4 - bank transfer (virman) 5 – vaucher (vaučer) 6 – instant (mobilno plaćanje)
referentDocu	umentNumber:	Ako se račun poziva na neki drugi onda je ovo "PFR broj" onog drugog računa. Nije obavezan i može se potpuno izostaviti iz "json"-a. Ako je zadat mora se zadati i referentDocumentDT. Obavezan je za "Copy" i za "Refund" račune.
referentDocu	umentDT:	Ako se račun poziva na neki drugi račun ovo je "PFR Date Time" tog drugog računa. Nije obavezan i može se potpuno izostaviti iz "json"-a. AKo je zadat obavezan je i referentDocumentNumber. OBAVEZAN je za "Copy" i za "Refund" račune.
item:		Niz artikala koji pripadaju računu. Svaki element mora da sadrži sledeće podatke:
		 GTIN: bar kod artikla, NIJE OBAVEZAN, ako ga nema ili null ili se uopšte ne šalje. NE MOŽE biti prazan string ili prazno mesto! name: naziv artikla, na kraju obavezno mora biti / jedninica_mere pr: pivo / kom quantity: kolišina prodatog artikla i to maksimalno do 3 decimale unitPrice: jedinična cena artikla labels: labele poreskih stopa za stavku u jednom nizu (pogledajte primer) totalAmount: vrednost prodatog artikla (quantity * unitPrice) item je OBAVEZAN deo.
print:		0 ako program NE štampa ili 1 ako program štampa fiskalni račun
reprint:		Ako se želi ponovo štampati poslednji račun potrebno je ponovo poslati model računa sa vrednošću jedan za ovaj parametar. Neće se vršiti nova fiskalizacije, nego će poslati zahtev za štampu poslednjeg računa.
fromAvans:		Ako je račun vezan za neki avansni račun tu treba upisati IZNOS avansne uplate. PAŽNJA! U ovom slučaju <u>obavezno</u> je imati referentDocumentNumber i referentDocumentDT
cashBack:		Ukoliko sa na fisklanom računu želi prikazati iznos za vraćanje tu se upisuje iznos za povraćaj.

REFUNDACIJA: (ako je transactionType = 1)

U slučaju refundacije (storniranja) treba poslati 2 zahteva jedan sa (mora se imati i kopija):

- 1. invoiceType:0 i transactionType:1
- 2. invoiceType:2 i transactionType:1

9.2. Primer "JSON" stringa:

{

```
"cashier": "RADNIK/1",
"invoiceType": 0,
"transactionType": 0,
"buyerId": "10: 100526",
"buyerCostCenterId": "22: 145-21",
"referentDocumentNumber": "DSQZUPS6-DSQZUPS6-256",
"referentDocumentDT": "2021/12/16 14:32:26.02",
"payment": [
            { "amount": 256.25, "paymentType": 1}
            ],
"item": [
           { "GTIN": "125620356586",
             "name": "kabat / kom",
             "quantity": 1,
             "unitPrice":230.25,
             "labels": ["A"],
             "totalAmount": 230.25
            },
            {
             "name": "kikiriki / kg",
             "quantity": 0.25,
             "unitPrice":104.00,
             "labels": ["B", "D"],
             "totalAmount": 26.00
            }
        ],
"print": 1,
"reprint": 0,
"fromAvans": 100,
"cashBack": 25
```

9.3. Format odgovora

Program odgovor stavlja u **izlazni** folder koji je zadat kod parametara programa. Naziv fajla će biti broj fiskalnog računa. Podaci u fajlu su konfigurisani tačno po modelu definisanom od strane Poreske Uprave. Detaljnije na internet stranici:

https://tap.sandbox.suf.purs.gov.rs/Help/view/1672078854/Create-Invoice/en-US

Raspored podataka u datoteci može biti u "JSON" ili "XML" obliku.

9.4. XML oblik odgovora:

```
<?xml version="1.0" encoding="utf-8"?>
<OdgovorModel
                       xmlns:xsi="http://www.w3.org/2001/XMLSchema-instance"
xmlns:xsd="http://www.w3.org/2001/XMLSchema">
 <requestedBy>DSQZUPS6</requestedBy>
 <sdcDateTime>2022-02-01T08:06:36.5654451+01:00</sdcDateTime>
 <invoiceCounter>117/547PP</invoiceCounter>
 <invoiceCounterExtension>PP</invoiceCounterExtension>
 <invoiceNumber>DSQZUPS6-DSQZUPS6-547</invoiceNumber>
 <taxItems>
    <TaxItem>
      <categoryType>0</categoryType>
      <label>A</label>
      <amount>19.0115</amount>
      <rate>9</rate>
      <categoryName>VAT</categoryName>
    </TaxItem>
    <TaxItem>
      <categoryType>0</categoryType>
      <label>B</label>
      <amount>0</amount>
      <rate>0</rate>
      <categoryName>VAT</categoryName>
    </TaxItem>
    <TaxItem>
      <categoryType>0</categoryType>
      <label>F</label>
      <amount>2.5766</amount>
      <rate>11</rate>
      <categoryName>ECAL</categoryName>
    </TaxItem>
  </taxItems>
```

<verificationUrl>https://sandbox.suf.purs.gov.rs/v/?vl=A0RTUVpVUFM2RFNRWlVQU zYjAgAAdQAAAMQZJwAAAAAAABfrQbUpUAAAAnxMJOKzua%2F61aOoyujlfbxduUW4b3wr1jP81 hZ9CWJDB8ktrZVCmqs%2B6hG4fpZbWdFzd3Lu6ge8jTWf0VzaUSbqWjPYX4f%2FFRmzE0PS2CiV1 gMxixU2FijfH5F0iJnG7FEE9MeXQBXh3NZrXqqW%2BeGWKsTHWXfcJ80kN1%2FKr3CNHPc49GItD MVLqT%2BniEzKb0khjnOD15fzHnxvy%2F0iRALnS1nqUFUKD0bqWjv8nOved6Tv7yl2OCdrj6NAf RzRsWkIjCUSwcIOchnAwWoZmX5FBrZO0cpL5Xe6SR%2FgwZkcEzlQVSw7%2FGtdLPhN1JM1cNFuM U4K7RTpXqs736jTlTqXALvVlA%2FwQ0mQGY5Xv7QoiOP%2BTrpVmtEwk%2F%2FWcTns548YvVDfW eLZKFVNW5Y1YRlIoaAUwiNsWdxKw50IJe%2F9vKv7PgzIdzy4kxjUJ9WSXxILiKtiy%2BN%2FoBW 9FskBA5aFAD0RfX6EvzP2DLua7LBUAsLfZ702B%2B%2B7QP1jtIE797VB8krNmG7WmQeE9z9CbWJ 1jv%2Fom7v9yKw8iBQh5YpbdzJtvyaP6Vh0QTdtOUUsmC44ZuUko1r3RUpORlsEfnjlRhyWYaTSr a1iCV7%2Bvj6bcvvAfSlCfzSf0hlvfkkipnCnKUEqKetMLd%2F5NMHrSkoMGkxht2nVf31qcpbsF yu7%2Bg5%2Fljyw%2Bd3q5ktPFmR2k%3D

<journal>=====</journal>	===== FISKAL	NI RAČUN =========
PIB:		100839528
Preduzeće:	INFODATA DC	O SUBOTICA
Mesto prodaje:	INFODATA DC	O SUBOTICA
Adresa:	Svetozara M	liletića 48
Opština:		Subotica
Kasir:		
ESIR vreme:	01.02.202	2. 8:05:40
PROM	ET PRODAJA	
Artikli		
=======================================		========
Naziv Cena	Kol.	Ukupno
kabat / kom (A)		
230,25	1	230,25
kikiriki / kg (B,	F)	
104,00	0,250	26,00
Ukupan iznos:		256,25
Gotovina:		256,25
Oznaka Ime		Porez
	9,00%	19.01
B VAT	0.00%	0.00
F ECAL	11.00%	2,58
Ukupan iznos pore	za:	21,59
PFR vreme:	01.02.202	2. 8:06:36
PFR broj računa: DSQZUPS6-DSQZUPS6-547		
Brojač računa: 117/547PP		
====== KRAJ FISKALNOG RAČUNA ========		

```
<messages>Success</messages>
<signedBy>DSQZUPS6</signedBy>
```

<encryptedInternalData>J8TCTis7mv+tWjqMro5X28XblFuG98K9Yz/JYWfQliQwfJLa2VQpq rPuoRuH6WW1nRc3dy7uoHvI01n9Fc2lEm6loz2F+H/xUZsxND0tgoldYDMYsVNhYo3x+RToiZxux RBPTH10AV4dzWa16qlvnhlirEx1133CfNJDSPyq9wjRz30PRiLQzFS6k/p4hMym9JIY5zg5eX8x5 8b8v9IkQC50tZ61BVCg9G6lo7/Jzr3nek7+8pdjgna4+jQH0c0bFpCIwlEsHCDnIZwMFqGZ1+RQa 2TtHKS+V3ukkf4MGZHBM5UFUs0/xrXSz4TdSTNXDRbjFOCu0U6V6rO9+o05Uw==</encryptedIn ternalData>

<signature>gXALvVlA/wQ0mQGY5Xv7QoiOP+TrpVmtEwk//WcTns548YvVDfWeLZKFVNW5YlYRl IoaAUwiNsWdxKw5OIJe/9vKv7PgzIdzy4kxjUJ9WSXxILiKtiy+N/oBW9FskBA5aFAD0RfX6EvzP 2DLua7LBUAsLfZ702B++7QPljtIE797VB8krNmG7WmQeE9z9CbWJ1jv/om7v9yKw8iBQh5YpbdzJ tvyaP6Vh0QTdtOUUsmC44ZuUko1r3RUpORlsEfnjlRhyWYaTSra1iCV7+vj6bcvvAfSlCfzSf0hl vfkkipnCnKUEqKetMLd/5NMHrSkoMGkxht2nVf31qcpbsFyuw==</signature>

<totalCounter>547</totalCounter>

<transactionTypeCounter>117</transactionTypeCounter>

<totalAmount>256.25</totalAmount>

<taxGroupRevision>5</taxGroupRevision>

<businessName>INFODATA DOO SUBOTICA</businessName>

<tin>100839528</tin>

<locationName>INFODATA DOO SUBOTICA</locationName>

<address>Svetozara Miletića 48</address>

<district>Subotica</district>

```
<mrc>00-1002-DSQZUPS6</mrc>
```

```
</OdgovorModel>
```

9.5. JSON oblik odgovora:

```
"requestedBy": "DSQZUPS6",
"sdcDateTime": "2022-01-31T12:01:44.7475497+01:00",
"invoiceCounter": "115/544PP",
"invoiceCounterExtension": "PP",
"invoiceNumber": "DSQZUPS6-DSQZUPS6-544",
"taxItems": [
    {
        "categoryType": 0,
        "label": "A",
        "amount": 19.0115,
        "rate": 9.0,
```

```
"categoryName": "VAT"
   },
     "categoryType": 0,
     "label": "B",
     "amount": 0.0,
     "rate": 0.0,
     "categoryName": "VAT"
   },
   {
     "categoryType": 0,
     "label": "F",
     "amount": 2.5766,
     "rate": 11.0,
     "categoryName": "ECAL"
   }
 ],
 "verificationUrl":
"https://sandbox.suf.purs.gov.rs/v/?vl=A0RTUVpVUFM2RFNRWlVQUzYgAgAAcwAAAMQZJ
wAAAAAAAAABfq%2FMPKsAAACDtc1B9mEfeCdnvQ5ZPOHrDUHiCD3VOC1uCq7mr3MyCoXW%2Fy8Ic
mxjFu9eWsdJpd9knwfu8vJa2cM322tdm2Gdn3ZF1M3196HEmtnNCtT6cI1FqbZcaHcr18K8Bedzo
kCbuh5Wd6nqqQzLaSSAOVnnB593aC6rLqW%2FTJ5RIGBa%2BVJ4nMb4IuqosmXfNSOntROAYNUhD
s5MOzXGl0%2BOp%2BEh%2FKJLpTxX1dosDLJbQDlJ6lBqjn7F%2Ft0m%2BVzHktFrAEs8QDcIYsx
CCC8R8wOopY6XY825Az7tYcQhwbiCazaaihkgy7r6nAVVLO6KscxZd4q%2FKNhMYFtN5s0VoLI%2
Bh62LAWq3EzRb5c6vQzNM93VZU%2BeS1AtTTWHX%2Fkr6fFUSdY33Ambf9k62B02ATvYmPtjiN0%
2FCYSS4NYxJ1TzJqaiuCpGupWKpLXMWVNiAFIsynMYt8cxrbLAJsXxCQ20GcGzq81%2BMvhFuYm0
%2BwvfOdSaK%2BwUDfGVJelQuljpIBchaCRI2JUksrEeiPEbUvKxsArcFHKoVCycVbONs6AzjSMm
sK7oqJi9XqXBSciGMErInnWl0JdmLwSAHhkc8Z2%2F453F1qnQSExWxHVm8HSQr4PMDJpv1VrPcC
ZaBwWWreWCdM5RUi5rSjsCebbkTqEVMt9zK910jy552nsmYfV6%2FJ9Rng9nRqNQw7yCgj7cD1d0
1Qbk%3D",
 "verificationQRCode": null,
              "======== FISKALNI
                                                   ========\r\nPIB:
 "journal":
                                         RAČUN
100839528\r\nPreduzeće:
                                INFODATA DOO SUBOTICA\r\nMesto prodaje:
INFODATA DOO SUBOTICA\r\nAdresa:
                                                    Svetozara Miletića
48\r\nOpština:
                                                    Subotica\r\nKasir:
\r\nESIR broj:
                                                    ts1\r\nESIR vreme:
31.01.2022.
                12:00:51\r\n----PROMET
                                                  PRODAJA-----
Cena
Kol.
             Ukupno\r\nkabat / kom (A)
                                                                 \r\n
230,25
                     1
                                       230,25\r\nkikiriki / kg (B, F)
\r\n
          104,00
                     0,250
                                   26,00\r\n-----
----\r\nUkupan iznos:
                                                    256, 25 \ r \ s
Ime
             Porez\r\nA
                                             9,00%
                                                            19,01\r\nB
Stopa
                                     VAT
                                                                   35
```

```
VAT
      0,00%
                    0,00\r\nF
                                        ECAL
                                              11,00%
                                                              2,58\r\n--
                    ----\r\nUkupan
                                                    iznos
                                                                poreza:
21,59\r\n=======\r\nPFR
                                                                 vreme:
31.01.2022. 12:01:44\r\nPFR broj računa:
                                         DSQZUPS6-DSQZUPS6-544\r\nBrojač
računa:
KRAJ
FISKALNOG RAČUNA ======\r\n",
 "messages": "Success",
 "signedBy": "DSQZUPS6",
  "encryptedInternalData":
"q7XNQfZhH3qnZ700WTzh6w1B4qq91Tqtbqo05q9zMqqF1v8vCHJsYxbvXlrHSaXfZJ8H7vLyWtn
DN9trXZthnZ92RdTN5fehxJrZzQrU+nCNRYG2XGh3K9fCvAXnc6JAm7oeVnep6qkMy2kkqDlZ5we
fd2quqy6lv0yeUSBgWvlSeJzG+CLqqLJl3zUjp7UTqGDVIQ7OTDs1xpTvjqfhIfyiS6U8V9XaLAy
yW0A5SepQYI5+xf7dJvlcx5LRawBLPEA3CGLMQqqvEfMDqKW0l2PNuQM+7WHEIcG4qms2mooZIMu
6+pwFVSzuirHMWXeKvyjYTGBbTebNFaCyPoetiw==",
  "signature":
"AWq3EzRb5c6vQzNM93VZU+es1AtTTWHX/kr6fFUSdY33Ambf9k62B02ATvYmPtjiNO/CYSS4NYx
J1TzJgaiuCpGupWKpLXMWVNiAFIsynMYt8cxrbLAJsXxCQ20GcGzg8l+MvhFuYm0+wvfOdSaK+wU
DfGVJelQuljpIBchaCRI2JUksrEeiPEbUvKxsArcFHKoVCycVbONs6AzjSMmsK7ogJi9XqXBSciG
MErInnWlOJdmLwSAHhkc8Z2/453F1gnQSExWxHVm8HSQr4PMDJpv1VrPcCZaBwWWreWCdM5RUi5r
SjsCebbkTqEVMt9zK910jy552nsmYfV6/J9Rnqw==",
  "totalCounter": 544,
 "transactionTypeCounter": 115,
 "totalAmount": 256.25,
 "taxGroupRevision": 5,
 "businessName": "INFODATA DOO SUBOTICA",
 "tin": "100839528",
 "locationName": "INFODATA DOO SUBOTICA",
 "address": "Svetozara Miletića 48",
 "district": "Subotica",
 "mrc": "00-1002-DSQZUPS6"
```

10. Štampanje

Program je sposoban da štampa račune na podrazumevanom (default) štampaču. Štampanje nije obavezno, jer se pomoću parametra "print" prilikom podnošenja zahteva može odrediti želi li se štampanje ili ne. Modul programa za štampanje proverava podešavanje štampača i prema tome prilagodi oblik štampanja, i to prema papiru koji se koristi.

PAŽNJA! Program gleda podešavanja osnovnog štampača, tako da ako se desi da je pogrešno podešen štampa će biti neispravna. (na primer podešen na papir širine 80 mm a ubačen papir 57 mm!) Molimo vas da pre štampanja obavezno proverite podešavanja štampača i papir u štampaču!

Program pravi razliku između 3 vrste papira: 57 mm, 80 mm i A4 papir. Ako je kod štampača papir ispravno podešen, program prepozna format i prilagodi formu štampe.

PAŽNjA! Program uvek šalje na podrazumevani (default) štampač, tako da onaj na kojem želite štampati mora biti postavljen za podrazumevani!

10.1. Štampači

Za štampu na A4 papir odgovara bilo koji laserski štampač, dok za štampanje fiskalnih isečaka preporučuje se neki od termalnih štampača koji podržavaju format papira od 57 mm i/ili 80 mm. Matrični štampači NE odgovaraju zbog nesposobnosti štampanja čitljivog QR koda. Kod termalnih štampača posebno obratiti pažnju na kvalitet papira. Može se desiti da kod ne bude čitljiv.

11. Princip rada preko razmene datoteka

- 1. Korisnikov program za poslovanje sastavi zahtev za fiskalizaciju i postavi ga u **ulazni** (Input) folder.
- 2. Program prepozna novu datoteku u ulaznom folderu i pokuša ga isčitati.
- Ako ne uspe da ga pročita (pogrešan format podataka pogledajte format zahteva) datoteka zahteva se ostavlja u ulaznom folderu a razlog greške ispiše u prozoru dešavanja i zapiše ga u datoteku *ErrorLog.txt*. Tu se može bilo kada proveriti.
- 4. Ako uspe da pročita datoteku, proveri da li zahtev sadrži sve potrebne delove i podatke i da li su u zahtevanom formatu. Ako je sve u redu obradi te podatke i prosledi ga PFR-u. Ako su podaci neispravni datoteka se ostavlja u ulaznom folderu i poruka o grečci se ispiše na ekranu.
- 5. Ako u okviru zahteva želi i štampanje (print:1) odštampće se i račun i u izlaznom folderu biće postavljen odgovor u JSON ili XML formatu, sačuva račun u internoj bazi podataka, obriše datoteku iz ulaznog foldera i upiše datoteku sa odgovorom u svoj "finished" folder. Program odgovor dobijen od procesora samo prosledi do modula za štampanje, zapiše u bazu podataka, ispiše u folder i **ne vrši** nikakve izmene na njemu. Modul za štampanje samo remapira račun pre štampanja da bi ga uglavio u odgovarajuće margine zbog formata papira. Prilikom ove operacije podaci se samo čitaju i ništa se ne menja.

12. Skraćeni postupci izrade raznih tipova računa

Kada se prvi put otvara prozor za izdavanje računa obavezno je upisati (u polje "Ime radnika") ime radnika (zaposlenog) koji izdaje račun. Ovo se upisuje samo jednom kod svakog startovanja programa, ali može se promeniti bilo kada jednostavnom izmenom tokom prodaje, odnosno upisom drugog imena.

12.1. Promet prodaja

Ova vrsta računa je automatski nameštena kada se prozor otvara.

Tip računa: PROMET

Tip transakcije: PRODAJA

Ako ne želimo evidetirati kupca i njegove identifikacione podatke, potrebno je samo zadati artikle ili usluge i naplatiti uz izbor načina plaćanja.

12.2. Promet refundacija

Tip računa: PROMET

Tip transakcije: REFUNDACIJA/STORNO

Na računu je obavezno upisati/izabrati polje "Kupac Id".

Obavezno upisati broj i datum referentnog dokumenta "PFR broj računa" (u starijoj verziji programa "Ref. Dok Broj") i PFR Vreme (u starijoj verziji "Ref. Dok. DT"). Ako račun nije pri ruci postoji dugme "Izbor računa", pomoću kojeg možemo potražiti izdati račun u bazi podataka. Posle izbora iz tabele računa za traženi period kliknuvši na "Prikaži račun" može se pogledati njegov žurnal. Od verzije 2.0 postoji opcija za jednostavno preuzimanje svih podataka klikom na dugme "Preuzmi", tako da ne moraju se ručno ili mehanički prepisati zahtevane vrednosti kao što su "PFR broj" i "PFR vreme" sa računa, niti upisati artikal ili artikli (sa originalnog računa) koji se storniraju. Posle preuzimanja (ili ručnog upisivanja) i određivanja načina plaćanja (kod ručnog prepisivanja) račun se fisklizuje klikom na dugme "Fiskalizuj".

Nakon ovog postupka potrebno je još jednom izraditi račun:

Tip računa: KOPIJA

Tip transakcije: REFUNDACIJA/STORNO

Za broj referentnog dokumenta (PFR broj) zadaje se broj prethodno izdatog računa refundacije, a za referentni datum/vreme (PFR vreme) isto od refundacija računa. Artikle i način plaćanja prepisati sa originala i fiskalizovati klikom na dugme "Fiskalizuj". U verziji 2.0 isti efekat se postiže izborom REFUNDACIONOG računa iz tabele računa i klikom na dugme "Preuzmi", uz naknadnu promenu tipa računa na KOPIJA umesto prometa.

Ovako izrađenu kopiju računa refundacije dati na potpis kupcu i odložiti u arhivu, a originalni račun refundacije dati kupcu.

12.3. Preračun prodaja

Tip računa: PREDRAČUN

Tip transakcije: PRODAJA

Kupac Id : može se upisati (ako kupac zahteva), ali ne mora.

Zadati robu, usluge i količine.

Posle određivanja načina plaćanja stavljanjem kvačice ispred željenog načina, za vrednost obavezno upišite 0 (nulu). Fiskalizovanje računa vrši se klikom na dugme "Fiskalizuj".

12.4. Predračun refundacija/storno

Tip računa: PREDRAČUN

Tip transakcije: REFUNDACIJA/STORNO

Pratiti postupke kao kod PROMET - REFUNDACIJA, za referentni dokument (PFR broj) koristiti podatke sa predračuna koji se stornira. Od verzije 2.0 automatsko preuzimanje podataka je moguće, kako je već ranije navedeno kod storniranja prometa.

Posle određivanja načina plaćanja stavljanjem kvačice ispred željenog načina (u slučaju da ste manualno upisivali podatke) **za vrednost obavezno upišite 0 (nulu)**. Fiskalizovati račun klikom na "Fiskalizuj" dugme.

Nije potrebna izrada kopije!

12.5. Kopija računa

Tip računa: KOPIJA

Tip transakcije: PRODAJA

Obavezno upisati broj i datum referentnog dokumenta "PFR broj" i "PFR vreme" (ako račun nije pri ruci postoji dugme "Izbor računa", pomoću kojeg možemo potražiti izdati raun u bazi podataka. Posle izbora iz tabele računa kliknuvši na dugme "Prikaži račun" pokaže se njegov žurnal. Od verzije 2.0, osnovne zahtevane vrednosti mogu se direktno preuzimati klikom na dugme "Preuzmi" umesto da se prepisuju ručno ili mehanički kao što je bilo u ranijim verzijama.

Dodatni podasi, kao što je Kupac Id, itd. moraju se upisati. Fiskalizovati račun klikom na "Fiskalizuj" dugme.

12.6. Avans prodaja

Tip računa: AVANS

Tip transakcije: PRODAJA

Kada se izrađuje račun tipa AVANS, pored reči Avans otvara se polje u koje se može upisati datum uplate avansa. Datum uplate avansa potrebno je upisati ako datum uplate i datum izdavanja nije isti i ako je plaćanje virmansko. Ostatak popuniti kao ko kod prometa prodaje.

Kod artikla moguće je zadati i artikle koji nisu u bazi podataka. Na primer: "Avansna uplata" za naziv, dok za Jedinicu mere upisati "1. deo"

Kada se popuni račun, posle određivanja načina plaćanja i upisivanja iznosa, klikom na "Fiskalizuj" može se fiskalizovati.

12.7. Avans refundacija

Tip računa: AVANS

Tip transakcije: REFUNDACIJA / STORNO

Koristeći podatke sa izdatog avansnog računa zadati broj i datum referentnog dokumenta.

Upisati "Kupac Id".

Tačno prepisati artikle, cene, poreske grupe, načine i iznose plaćanja sa originalnog računa. Od programske verzije 2.0 ovi podaci mogu se automatski preuzeti prelaskom na prozor računa kliknuvši na "Izbor računa" i izborom odgovarajućeg avansnog računa.

Fiskalizovati račun klikom na "Fiskalizuj" dugme.

Napraviti kopiju ovog računa da bi kupac potpisao.

12.8. Zatvaranje avansnog računa

Tip računa: PROMET

Tip transakcije: PRODAJA

Za referentni dokument (PFR broj i PFR vreme) zadati podatke sa Avansnog računa.

Popuniti sve u vezi robe ili usluge : šifra, naziv, cena, porez,....

Staviti kvačicu kod "Od Avansa" načina plaćanja i u polje pored njega upisati iznos uplaćenog avansa.

Od programske verzije 2.0 preuzimanje podataka je pojednostavljeno, samo kliknite na "Izbor računa", izaberite račun i preuzmite direktno njegove podatke klikom na dugme "Preuzmi".

Za ostatak iznosa za plaćanje označiti željeni način plaćanja. (ne koristi zeleno dugme +) Iznos se računa kao: UKUPAN IZNOS RAČUNA – UPLAĆEN AVANS. Ako je to 0 tada upisati 0.

Fiskalizovati račun klikom na "Fiskalizuj" dugme.

13. Saveti

- Da bi se program mogao povezati sa L-PFR potrebno je da procesor već tada bude aktivan tj. radi. Iz ovog sledi da **prvo pokrenite L-PFR** pa tek onda ovaj program (ESIR).
- Program, prilikom pokretanja, proverava da li L-PFR traži PIN kod. Ako traži, onda i program prikaže prozor za upis PIN koda. Da bi upis bio uspešan **potrebno je da kartica bude u čitaču** i da je L-PFR već isčitao podatke sa kartice. Znači kartica mora biti ranije ubačena (pre pokretanja L-PFR -a).
- Program se prilikom pokretanja povezuje sa procesorom, ako se u toku rada izvadi ili zameni kartica biće zatraženo da se ponovo upiše PIN kod dotične kartice. Program ne detektuje ovaj događaj i ako možete zadajte PIN kod preko LPFR-a (ima svoj prozor sa menijem). Ako nemate pristup LPFR-u pokrenite ponovo i LPFR i ESIR da bi se povezao sa novom karticom. Ovo je obavezno uraditi i kada se vrati ista kartica! Preporuka je da ako se želi menjati kartica, napuste oba programa (i ESIR i L-PFR), i posle zamene kartica pokrenu se programi ponovo.
- Program prati promene u ulaznom (Input) folderu. Ako je neki zahtev poslat u ulazni folder pre pokretanja programa, taj zahtev neće biti odštampan nikada. Da bi se taj račun odštampao, program za poslovanje mora ponovo da ga dostavi.

Za objašnjeni problem postoji jednostavno rešenje: otvori se ulazni folder, izvadi se JSON zahtev iz njega i vrati se ponovo u folder. Ovako će se desiti promena i biće odštampan.

• Prilikom pokretanja

PRVO:ubacite karticu u čitač,DRUGO:pokrenite L-PFR koji čita karticu,TREĆE:pokrenite ESIR program iČETVRTO:aktivirajte program za poslovanje (kada već sve radi).

14. Kontakt

Ako imate bilo kakva pitanja u vezi softvera, nazovite nas ili nam pišite na jednu od navedenih e-mail adresa.

Infodata d.o.o. PJ "SUBOTICA"

24000 Subotica, Partizanskih baza 35 024/556-834 064/11-42-679 office@infosu.co.rs zolip@eunet.rs

Infodata d.o.o. PJ "SRBOBRAN"

21480 Srbobran, Zmaj Jovina 7 021/730-989 064/64-399-50 infod@infosu.co.rs

Infodata d.o.o. PJ "SW SUBOTICA"

24000 Subotica, Antona Aškerca 56 024/265-945 064/64-399-52 infodata@infosu.co.rs

Internet stranica:

www.infosu.co.rs www.infodatadoo.rs